

UUSIKSI – osaamista kierrätykseen ja uusiomateriaalien käsittelyyn

22.5.2024

Hanke pähkinäkuoressa

UUSIKSI - osaamista kierrätykseen ja uusiomateriaalien käsittelyyn -hankkeen tavoitteena oli edistää vihreää siirtymää kehittämällä kiertotalouteen, kierrätyksen ja uusiomateriaalien käyttöön sekä hyödyntämiseen liittyvää käytännönläheistä ja työtehtäviin kiinnittyvää, kansalaisopiston tarjoamaa koulutusta alueen kierrätyskeskusten henkilöstölle.

Tämä matalan kynnyksen osaamisperusteinen koulutuspolku tarjosi osallistujille paremmat valmiudet omaan työhön sekä jatko-opintoihin. Kansalaisopiston, ammatillisten toimijoiden sekä työelämäedustajien kanssa yhdessä suunnitellut opinnot on mahdollista saada osaksi ammatillisia opintoja osaamisen tunnistamisen kautta.

Jotpa-rahoitteista hanketta toteuttivat yhdessä Harjulan kansalaisopisto, Koulutuskeskus Salpaus ja Suomen Diakoniaopisto. Työelämäkumppaneina toimivat Kierrätyskeskus Patina ja SPR Kontti.

Koulutus on rahoitettu Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukivälineellä (RRF), joka on EU:n elpymisvälineen (Next Generation EU) suurin ohjelma. Rahoituksen on myöntänyt Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus. Palvelukeskus edistää työikäisten osaamisen kehittämistä ja osaavan työvoiman saatavuutta. Palvelukeskuksen toimintaa ohjaavat opetus- ja kulttuuriministeriö sekä työ- ja elinkeinoministeriö.

Koulutus on Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen rahoittama. Palvelukeskus edistää työikäisten osaamisen kehittämistä ja osaavan työvoiman saatavuutta. Palvelukeskuksen toimintaa ohjaavat opetus- ja kulttuuriministeriö sekä työ- ja elinkeinoministeriö.

Ajatuksia Uusiksi-hankkeesta

menti.com

Koodi: 4555 2369

Yhteistyötä yli oppilaitosrajojen

Harjulan Setlementti ry

Harjulan kansalaisopisto organisoii hankkeen yhteistyöverkostoja ja järjesti työssä oppimisen osiota mukaan valikoituneissa kierrätysmyymälöissä. SPR:n kontissa ja Kierrätyskeskus Patinassa, joka on osa Harjulaa.

Suomen Diakoniaopisto

Suomen Diakoniaopisto organisoii yhteistyötä, suunnittelua ja ideointia sekä toi yhteisten tutkinnonosien osaamista (YTO-opinnot) sekä yhteisö-ohjaamisen ja sosiaalisen vahvistamisen näkökulmia hankkeeseen.

Erityinen painopiste kestävän kehityksen verkko-osion toteuttamisessa.

Koulutuskeskus Salpaus

Koulutuskeskus Salpaus toi hankkeeseen muun muassa ympäristö- ja liiketoiminnan alan ammatillisen koulutuksen osaamista sekä osallistui suunnitteluun työelämässä tapahtuvan oppimisen osajina – tarkoituksena löytää yhteisiä tapoja vaativammankin kohderyhmän kouluttamiseen.

Aikajana

Miten hankkeessa on edetty

Syksy 2022

- Yhteistyötahojen organisoituminen
- Hankkeen sisällön suunnittelun aloittaminen

Vuosi 2023

- Opetussuunnitelman julkaisu ja koulutuksen aloitus keväällä
Työssä oppimisen – kokonaisuuden toteuttaminen työpaikoilla
- Verkko-osion markkinointi ja aloitus syksyllä
- Nuoriso- ja yhteisöohjaajaharjoittelija Patinassa
- Ensimmäinen koulutusalaesittely

Kevät 2024

- Työssä oppimisen osio ja verkko-osio pyörivät normaalisti
- Koulutusalaesittelyt
- Hankkeen tulosten raportointi

Toiminta

Kohderyhmä

Kierrätystoiminnassa työskentelevät ja koulutuksessa aliedustetut ryhmät

Osaamisen kehittäminen

Työssä oppimisen ja verkko-osion kautta

Koulutus ja ohjauksen tuki

Ammattioppilaitokset ja Harjulan kansalaisopisto

Kierrätystoimijat oppimisympäristöinä

Kierrätyskeskus Patina, SPR Kontti ja muut kierrätystoimijat valtakunnallisesti

Osaamisen kehittäminen

Koulutuksen sisältö

- Opetussuunnitelman myötä koulutuksen nimeksi valikoitui ”Kierrätystä, kierrätysmateriaalien käsittelyä ja kestäväää kehitystä kierrätystoiminnassa”
- Koulutus (15 op) sisältää kaksi vihreää siirtymää edistävää opintokokonaisuutta:
 - Kierrätystä ja kierrätysmateriaalien käsittelyä työssä oppien (10 op) kytkeytyy kiinteästi omiin työtehtäviin työpaikoilla
 - Kestävä kehitys kierrätystoiminnassa (5 op) syventää työssä oppimisen kokonaisuudessa opittuja asioita kestävän kehityksen näkökulmasta, jolloin osallistuja ymmärtää oman työnsä osana laajempaa kokonaisuutta

Osaaminen näkyvään

Maksuttomia

Alkaen keväällä 2023

Kierrätystä, kierrätysmateriaalien käsittelyä ja kestäväää kehitystä kierrätystoiminnassa, 15 op

Kierrätystä ja kierrätysmateriaalien käsittelyä työssä oppien, 10 op

Turvallinen työskentely kierrätystoiminnassa, 2 op

Jakeiden ja laadun tunnistaminen, 2 op

Kiertotaloutta kierrätystoiminnassa, 1 op

Tuotteen uusi elämä, 1 op

Vuorovaikutus ja viestintä kierrätystoiminnassa, 1 op

Tuotteiden arvon tunnistaminen: tekstiilit, huonekalut ja käyttöesineet, 3 op

Kestävä kehitys kierrätystoiminnassa 5 op

Kestävän kehityksen edistäminen kierrätystoiminnassa, 1 op

Kestävän tulevaisuuden rakentaminen kierrätystoiminnassa, 3 op

Kierrätystoimintatyön kuvaaminen portfolion avulla, 1 op

Koulutus on tarkoitettu oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen ohjauksella. Päävastuu on koulutuksen osallistujien kehittämisellä ja osallistujien tukemisella. Koulutuksen toteutus on avoimen oppimisen ja koulutuksen osallistujien tukemiseksi. Koulutuksen toteutus on avoimen oppimisen ja koulutuksen osallistujien tukemiseksi.

Koulutus on rahoitettu Euroopan unionin elämys- ja palvelumarkkinoiden (ERF), joka on EU:n elämyskehityksen (New Generation EU) osana. Rahoituksen on myöntänyt Järjestyksen oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus. Päävastuu on koulutuksen osallistujien kehittämisellä ja osallistujien tukemisella. Koulutuksen toteutus on avoimen oppimisen ja koulutuksen osallistujien tukemiseksi.

Järjestäjä: Järjestyksen oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus

PATINA

salpaus

CETORI

Harjula

European Union

Punainen Risti

SUOMEN DIAKONIA-OPISTO

Harjula

Lisätietoja:
Meeri Tahvanainen
044 772 5033
meeri.tahvanainen@harjulan.fi
harjulan.fi/uusiksi

Työssä oppimisen osio (10 op)

- Kehitettiin kierrätyskeskusten ja -myymälöiden tarpeet huomioon ottaen, ammatillisten opintojen yhteisiä tutkinnonosia silmällä pitäen
- Suoritettiin työpaikalla käytännön työtehtäviin kiinnittyen, jolloin työssä karttuva osaaminen voitiin saada näkyväksi
- Toteutustapana jokaiseen teemaan liittyvät tapaamiset, aiheeseen liittyvät tehtävät sekä itsenäinen työskentely
- Osallistujien yksilölliset tarpeet pyrittiin ottamaan huomioon oppimisen sujuvoittamiseksi

Turvallinen työskentely kierrätystoiminnassa, 2 op

Jakeiden ja laadun tunnistaminen, 2 op

Sivu vaatii lukijan salasanan

Kiertotaloutta kierrätystoiminnassa, 1 op

Sivu vaatii lukijan salasanan

Tuotteen uusi elämä, 1 op

Sivu vaatii lukijan salasanan

Vuorovaikutus ja viestintä kierrätystoiminnassa, 1 op

Sivu vaatii lukijan salasanan

Tuotteiden arvon tunnistaminen: tekstiilit, huonekalut ja
käyttöesineet, 3 op

Sivu vaatii lukijan salasanan

Kestävän kehityksen verkko-osio (5 op)

- Kestävän kehityksen edistäminen kierrätystoiminnassa, 1 op
- Kestävän tulevaisuuden rakentaminen kierrätystoiminnassa, 3 op
- Kierrätystoimintatyön kuvaaminen portfolion avulla, 1 op

Koulutus ja ohjauksen tuki

Yhteistyöstä tukea ohjaukseen ja opiskeluun

- Harjulan kansalaisopisto, SDO ja Salpaus laativat hankkeen opetussuunnitelman, oppimateriaalit ja arviointimenetelmät yhdessä
- Työssä oppimisen osion vetovastuu Harjulalla, verkko-osion toteutus SDO:lla
- SDO ja Salpaus mukana tekemässä ammatillisesta koulutuksesta helpommin lähestyttävää muun muassa yhteisöohjaajaopiskelijan ja koulutusalaesittelyiden kautta
- Kierrätyskeskusten ja –myymälöiden työnohjaajat mukana osallistujien työssä karttuvan osaamisen arvioinnissa

- <https://vimeo.com/867245082/3e60bfbe34?share=copy>

Arviointikriteerit

- Koulutuksessa sovelletaan ammatillisten opintojen yleisiä arviointikriteerejä, jotta osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen sujuisivat mahdollisimman vaivattomasti osallistujan siirtyessä ammatillisiin opintoihin

Tyydyttävä T1	Tyydyttävä T2	Hyvä H3	Hyvä H4	Kiitettävä K5
Tarvitsee ajoittain tukea rutiininomaisissa tilanteissa, toimii tutuissa vuorovaikutustilanteissa asianmukaisesti, tuntee osa-alueen sisältämiä peruskäsitteitä ja tietoja, käyttää perustietoa kaavamaisesti, arvioi suoriutumistaan	Toimii pääosin omatoimisesti rutiininomaisissa tilanteissa, toimii tutuissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti, tuntee osa-alueen keskeiset käsitteet ja tiedot, käyttää perustietoa tarkoituksenmukaisesti, arvioi suoriutumistaan ja kehittämisen kohteitaan	Toimii omatoimisesti rutiininomaisissa tilanteissa, toimii tavanomaisissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti, ratkaisee tavanomaisia ongelmatilanteita, hallitsee osa-alueen keskeiset käsitteet ja tiedot, käyttää tietoa monipuolisesti, arvioi suoriutumistaan ja tekee ehdotuksia toimintansa kehittämiseksi	Toimii omatoimisesti rutiininomaisissa ja vaihtelevissa tilanteissa, toimii tavanomaisissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti ja rakentavasti, ratkaisee ongelmatilanteita käyttäen monipuolisia tapoja, hallitsee osa-alueen käsitteet ja tiedot sekä tunnistaa siihen liittyviä erityispiirteitä, soveltaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti, arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan	Toimii omatoimisesti ja suunnitelmallisesti rutiininomaisissa ja vaihtelevissa tilanteissa, toimii vaihtelevissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti ja rakentavasti, ratkaisee ongelmatilanteita monipuolisilla tavoilla ja tekee kehittämissuhteita, hallitsee osa-alueen käsitteet ja tiedot laaja-alaisesti ja syvällisesti, soveltaa tietoa monipuolisesti, perustellusti ja kriittisesti, arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseksi

Osaamisen tunnistaminen

- Painopiste työn ohella kehittyvän osaamisen tunnistamisessa ja työn opinnollistamisessa → tunnistetaan olemassa olevaa ja kehittyvää osaamista virallisesti, jotta työntekijä hyötyy mahdollisimman paljon työjaksostaan, samalla kierrätystoimija hyötyy karttuvasta osaamisesta
- Jokaiseen opintojaksoon kuuluu omat osaamistavoitteet, joiden toteutumista seurataan ja arvioidaan kuhunkin opintojaksoon liittyvien tehtävien lisäksi työssä oppimisen osiossa myös yhdessä työnohjaajien kanssa
- Työssä oppimisen osion arviointiin vaikuttavat osallistuminen ohjauskerroille sekä niihin liittyvien tehtävien tekeminen
- Verkko-osiossa arviointi perustuu itsenäisesti tehtyihin tehtäviin. Itsenäisen työskentelyn lisäksi osallistujalla on mahdollisuus osallistua vapaavalintaisille ohjauskerroille, joissa on mahdollista saada tukea työskentelyyn

Osaamisen tunnustaminen

Kun osaaminen on saatu tunnistettua ja arvioitua, voidaan se tunnustaa virallisesti

Suoritus kirjataan kansalaisopiston toimesta Koski-järjestelmään, josta se on myös muiden oppilaitostahojen saatavilla

Osallistujat saavat suorituksistaan numeroarvosanallisen todistuksen (tai osallistumistodistuksen)

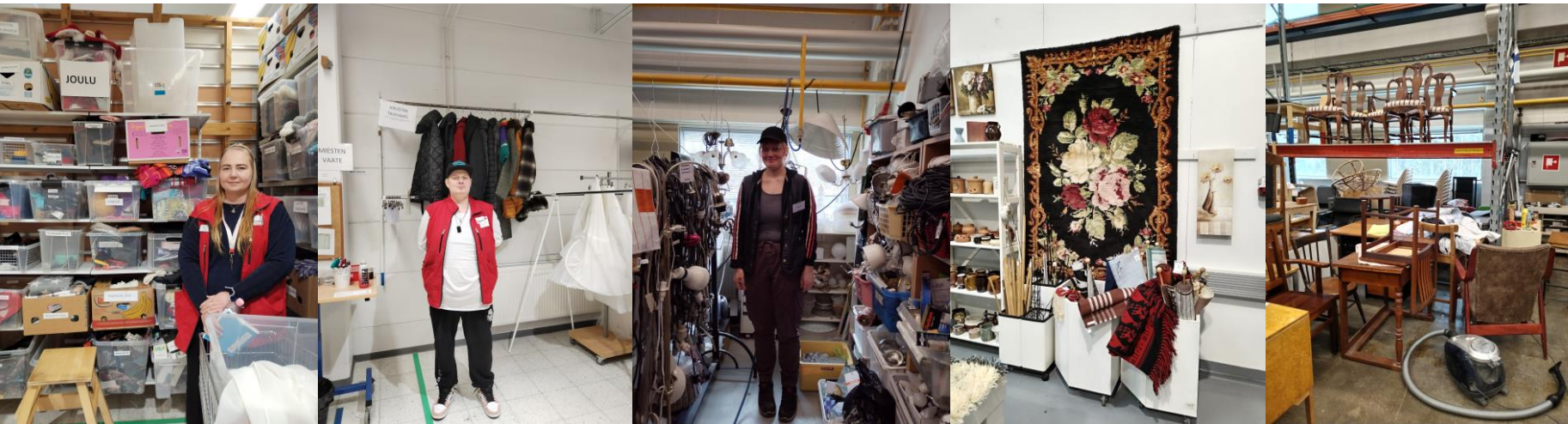
Suoritukset tulevat paperisen todistuksen lisäksi näkyville Oma opintopolku -sivustolle

Kierrätystoimijat oppimisympäristöinä

Mukana olleet toimijat

- Toiminnallisina yhteistyökumppaneina Kierrätyskeskus Patina ja SPR Kontti Lahdesta (mukana koulutuksen suunnittelussa ja toteuttamisessa)
- Työssä oppimisen osio ja verkko-osio mahdollista suorittaa Patinassa ja Kontissa
- Kestävän kehityksen verkko-osio herätti kiinnostusta valtakunnallisesti kierrätystoimijoiden keskuudessa

Tervehdys Lahden Kontista

Alex & Jaana, SPR Kontti

Terveisiä Ristijärven 4H-yhdistyksestä

Annikki, Ristijärven 4H-yhdistys ry

Hankkeen tulokset

Tuloksia

Osallistujamäärä

- HOKS:eja tehty 28
- Mukana 1 SDO-harjoittelija

Osallistumistodistuksia

- 7 osallistujaa sai opintopisteiden lisäksi tai niiden sijaan osallistumistodistuksen

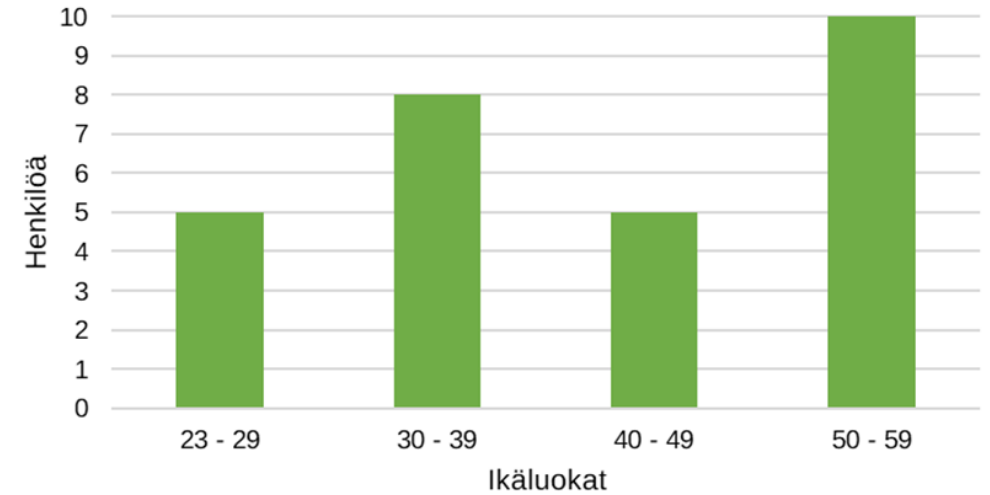
Suoritettuja opintopisteitä kaikkiaan/keskimäärin

- Kaikki osallistujat yhteensä 135 op
- Keskimäärin 6 op / osallistuja

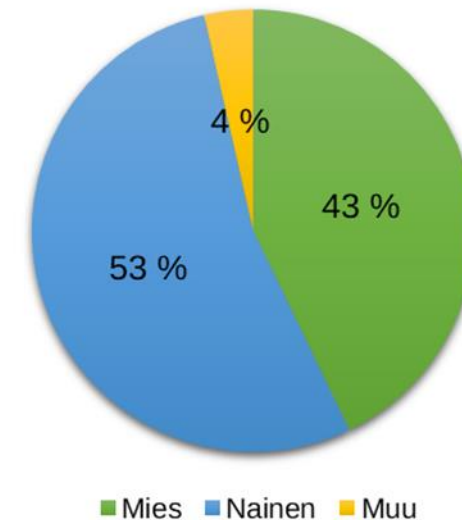
Jatko-opintoihin hakeutuneita

- Ainakin 5 – 7 osallistujaa on joko hakenut kouluun, aloittanut opinnot tai oppisopimuksen

Osallistujien ikäjakauma

Osallistujien sukupuolijakauma

Ajatuksia Uusiksi-hankkeesta

24 responses

hyötyä arjen lajittelussa
mielenkiintoisia asioita
uusia ideoita
uusia asioita
yhteistyön vahvistaminen
auttanut opintoihin
uutta yhteistyötä
tärkeitä juttuja
hyvä kokemus
uudenlainen yhteistyö
oleellisia asioita
kestävä tulevaisuus
hyvää verkostoitumista
tarpeellinen
monipuolista
uusia tuulia
mahdollisuuksia
vastuullisuus
kiertotalous
kannustanut opiskelemaan
selkeät materiaalit
vaihtelua työpäiviin
uudenlainen

Havaintoja hankkeesta

Onnistumisia

- 15 op koulutuksesta hyötyä sekä työhön että arkeen
- Osallistujien sosiaalinen vahvistaminen ja ryhmään kuulumisen tunne
- Hanke kannustanut myös opintojen pariin
- Jatkuvan oppimisen teema toteutui
- Työn opinnollistamisen kehittäminen
- Uudenlainen kestävyysosaamisen näkökulma (ymmärrys, toimintaympäristö, yhteistyö, kestävyystaidot)
- Nuoriso- ja yhteisöohjaaja
- Videot Patina

Kehitettävää

- YTO-opintojen laajempi hyödyntäminen jatkossa
- Yhteyksiä osatutkintoihin tai yksittäisiin tutkinnon osiin
- Aikuisopiskelijoiden osaamisen hyödyntäminen
- Ammatillisten opettajien hyödyntäminen työpaikoilla
- Työn opinnollistamisen edelleen kehittäminen työympäristö huomioon ottaen

Muita huomioita

- Kuntouttavassa työtoiminnassa olevat henkilöt potentiaalinen kohderyhmä vastaavanlaisille hankkeille tulevaisuudessa
- Opoja, omavalmentajia yms. mukaan hanketoimintaan → osallistujien jatkopolkujen toteutuminen
- Millaisia yhteistyön mahdollisuuksia voi tulevaisuudessa olla oppilaitosten ja työpaikkojen välillä?

Ajatuksia Uusiksi-hankkeesta

24 responses

mielenkiintoisia asioita
auttanut opintoihin hyvä kokemus
yhteistyön vahvistaminen oleellisia asioita
tärkeitä juttuja uutta yhteistyötä selkeät materiaalit
uudenlainen yhteistyö uusia ideoita
uusia asioita **kestävä tulevaisuus**
tarpeellinen hyvää verkostoitumista vaihtelua työpäiviin
uudenlainen uusia tuulia monipuolista
mahdollisuuksia vastuullisuus
kiertotalous
kannustanut opiskelemaan
hyötyä arjen lajittelussa

Tulevaisuuden näkymiä

Toivomme, että Uusiksi-hankkeen tulokset kannustaisivat muitakin kansalaisopistoja, ammattioppilaitoksia ja kierrätystoimijoita toimimaan tiiviimmin yhteistyössä työntekijöiden osaamisen tunnistamisessa, tunnustamisessa, työn opinnollistamisessa ja jatkopolkujen suunnittelussa.

Hankkeen materiaalit jäävät avoimesti käytettäviksi ja edelleen kehitettäviksi, lisätietoa kesäkuun loppuun mennessä hankkeen sivuilta: <https://harjulan.fi/uusiksi/>

Lisätietoa

- Tietoa hankkeesta ja sen materiaaleista:
 - <https://harjulan.fi/uusiksi/>
- Hankkeen Peda.net –sivut:
 - <https://peda.net/harjulan/uusiksi-osaamista-kierrätykseen-ja-uusiomateriaalien-kasitte>
- Interaktiivinen kuva

Kiitos mielenkiinnosta!

Kiitokset yhteistyökumppaneille ja mukana olleille

Ari Tuupainen
Leena Mäkelä
Anna Mäkelä
Hanna Heikkinen
Kirsi Ojamo
Meeri Tahvanainen

Heidi Back
Katja Ålander
Marjut Kinnunen

Katja Mäkipää
Heini Yrjölä
Teea Vornanen

Marjo Järvelä
Jani Ylönen
Lotta Palomäki
Hanna Tiainen
Krista Kupari
Marko Viljamaa
Sannakaisa Raatikainen

Mika Korkka
Kaisa Nurkkala
Birgitta Volotinen
Seija Markkanen
Laura Laakkonen
Jukka Koivisto
Mari Rummukainen

Yhteydenotot:

Kirsi Ojamo
kirsi.ojamo@harjulan.fi
044 772 5023

Meeri Tahvanainen
meeri.tahvanainen@harjulan.fi
044 772 5033

